С Т А Н О В И Щ Е

от проф. дюн Георги Иванов Митов, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет, катедра „Наказателноправни науки“

за дисертационния труд на Богдан Радославов Млъчков, докторант в самостоятелна форма на обучение в секция „Наказателноправни науки“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките

на тема „Доказване чрез трафични данни в българския наказателен процес“

за присъждане на научната степен „Доктор“

в област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки
професионално направление: 3.6. Право
научна специалност: Наказателен процес

Уважаеми членове на научното жури,

Със заповед № РД-09-47 от 01.04.2026 г. на Директора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките съм назначен за член на научното жури.

На първото му заседание ми е възложено да изготвя становище за дисертационния труд.

I. ПРЕДСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТА И ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТУРАТА

1. Богдан Радославов Млъчков завършва през 2013 г. Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и получава образователно-квалификационната степен „магистър“ по право.

От октомври 2014 г. и понастоящем е експерт в Дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“, отдел „Сътрудничество по наказателноправни въпроси“ в Министерството на правосъдието.

В периода март 2017 – септември 2018 г. е командирован дългосрочно в Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз във връзка с провеждането на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз в качеството му на аташе по наказателноправни въпроси.

2. Със заповед № РД-09-44 от 26.06.2024 г. на Директора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките Богдан Млъчков е зачислен за докторант, самостоятелна форма на обучение. Със Заповед № РД-09-46 от 01.04.2026 г. на Директора на Директора на Института за държавата и правото при Българската академия на науките същият е отчислен с право на защита.

Дисертационният труд е обсъден и насочен за публична защита в секция „Наказателноправни науки“ на 19.03.2026 г.

От приложените материали може да се направи извод, че са спазени всички изисквания относно хода на процедурата и оформянето на дисертационния труд и няма допуснати нарушения.

Авторефератът е написан съгласно изискванията и коректно представя работата на дисертанта.

3. Богдан Млъчков има четири публикации по темата на дисертацията, съгласно представената справка:

Съхраняването на трафични данни в Република България. Публикувана на интернет страницата „Предизвикай правото“;

Събирането на трафични данни в Република България. Публикувана на интернет страницата https://news.lex.bg;

Същност на трафичните данни и значението им като доказателствен материал в наказателния процес. Доклад за научна конференция „Знание, наука, иновации, технологии“ – 28 март 2025 г., публикуван в сборника от конференцията и

Директно сътрудничество с частни субекти – (р)еволюция в трансграничното събиране на електронни доказателства. Доклад за научна конференция „Знание, наука, иновации, технологии“, 12 декември 2025 г., публикуван в сборника от конференцията.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД, НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. Избраната тема на дисертацията е актуална поради липсата на цялостно изследване на използването на трафичните данни при доказването в наказателния процес, както и непоследователната и променлива нормативна регулация на европейско и национално ниво. Малкото фрагментарни научни изследвания досега по тази проблематика придават на труда новост и комплексност. Това е самостоятелен принос и ще допринесе за попълване на тази празнота в правната ни литература. Направените изводи и предложения

ще подпомогнат и за разрешаването на някои сложни практически проблеми, свързани със спорове и неясноти в правоприлагането. Това придава на изследването и практическа значимост.

2. Представеният труд е с обем от 209 страници, включително съдържание и библиография. Библиографската справка съдържа 84 публикации на кирилица и латиница. Броят на бележките под линия е 484.

3. Дисертацията е структурирана във въведение, четири глави, заключение и библиография. Изложението е класическо – във всяка глава са обособени точки, които са разделени на подточки. В съдържателно отношение трудът е правилно и логично подреден, като отделните части са съразмерни и разгледаните въпроси са последователно изложени.

а) Във въведението авторът аргументира актуалността на темата и липсата на разработеност на тези проблеми в българската наказателнопроцесуална теория.

Посочен е предметът, целта, задачите и методите на научното изследване и кратно описание на отделните части на дисертацията.

б) В първа глава дисертантът дава дефиниция на „трафичните данни“ и търси тяхното място в установените в научната литература класификации на доказателствата, като ги разглежда през призмата на „електронни доказателства“. Прави предложение за обособяване на електронните доказателства като отделна категория поради специфичното им естество.

Авторът дава класификация на трафичните данни, като ги съпоставя с категоризация на данните съгласно Регламент (ЕС) 2023/1543. Разглеждането на отделните видове трафични данни не е самоцелно, а улеснява разбирането на същността и особеностите на този вид доказателства в наказателното производство.

С голямо познавателно значение е хронологичното проследяване на европейската регулация (Директива 2002/58/ЕО и Директива 2006/24/ЕО) за

съхраняването на данни за целите на наказателния процес в държавите членки на Европейския съюз, както и анализът на решението на Съда на Европейския съюз (СЕС) по съединени дела С-293/12 и С-594/12 (“Digital rights”), с което втората Директива е обявена за недействителна. Интересен ракурс е представянето на „последиците“ от това решение за правната регламентация на института в отделните държави, включително и в българското законодателство (НПК и Закона за електроните съобщения (ЗЕС).

в) Втората глава е посветена на европейската регулация относно съхраняването на трафични данни, като основните положения в тази насока са изведени от съдебната практика на СЕС. Тази част е изключително аналитична и разкрива еволюцията на съдебната практика на Съда и тенденциите в правната уредба на института.

Дисертантът подлага на детайлен анализ решението по делото „Digital rights” от 2014 г., с което Директива 2006/24/ЕО е обявена за недействителна и решението по делото „Tele2/Watson”. Критичният подход при проследяването на еволюцията в становищата на Съда (особено във второто решение) може да се обособи като самостоятелен принос и показва задълбочените познания на автора в разглежданата материя, за което му е помогнала в значителна степен и практиката в европейските институции.

Полезно за теорията и практиката е анализът на решението по делото „Tele2/Watson”, в което Съдът изгражда т.нар. концепция за „целенасочено съхраняване на данни“. Ценни са критичните бележки по него с оглед на възможността за „загуба“ на данни, полезни за разследването, с оглед на ограниченията към доставчика на услуги, свързани с гарантиране на основните права и свободи на гражданите.

Проследена е и последващата практика на Съда в решението по съединени дела С-511/18, С-512/18 и С-520/18 от 2020 г., в което продължава и се доразвива досегашната практика, свързана със съхраняването на трафични данни.

В последната част на главата авторът търси проекция на европейската практика на Съда с оглед на възможности за последващи действия за изменение, допълнение и прецизиране на европейската и българската нормативна уредба.

г) В третата глава се разглежда съхраняването и събирането на трафични данни в Република България.

Първоначално авторът разглежда използването на трафичните данни като доказателство в наказателното производство, както по т. нар. „същински“ компютърни престъпления (Глава девета „а“ от Наказателния кодекс), така и при разследване на други престъпни посегателства. Правилно е посочено, че трафичните данни рядко служат като единствени доказателства – тяхната роля е път за разкриване на други доказателства с оглед на нарастването на ролята на комуникациите в киберпространство.

Полезно в тази част, и това може да се посочи като самостоятелен принос, е детайлното проследяване на промените на нормативната уредба в Република България за съхраняването на трафични данни от 2008 г. – първият опит за въвеждане в българското законодателство на разпоредбите на Директива 2006/24/ЕО с Наредба № 40 от 7 януари 2008 г. за категориите данни и реда, по който се съхраняват и предоставят от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за нуждите на националната сигурност и за разкриване на престъпления, решението на Върховния административен съд за нейното оспорване, промените през 2009 г. в чл. 251 ЗЕС и обявяването им за противоконституционни с Решение № 2 на Конституционния съд от март 2015 г.

Детайлно е разгледана уредбата в областта на събирането на трафични данни за целите на разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпления в НПК (чл. 159а) и разпоредбите на ЗЕС. Удачно е предложението *de lege ferenda* подходът в двата закона да бъде уеднаквен.

Полезно, за теорията и практиката, е разграничаването на изземването по чл. 159 и 159а НПК и претърсването и изземването по чл. 161 – 163 НПК, както и възможността за събиране на трафични данни по реда на Закона за специалните разузнавателни средства (ЗСРС). И тук е удачно предложението *de lege ferenda* за уеднаквяване на регламентацията по двата закона – ЗЕС и ЗСРС.

д) Четвърта глава е посветена на събирането на трафични данни в трансгранични случаи. Тази глава от дисертацията показва по безспорен начин широтата и комплексността в изследването на проблема и неговите проявления като инструмент на международното правно сътрудничество по наказателни дела.

Авторът проследява международните актове в областта на сътрудничеството по наказателноправни въпроси, по които Република България е страна, както и в правото на Европейския съюз, отнасящи се до достъпа до трафични данни за целите на наказателното производство.

Разгледани са Конвенцията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси между държавите членки на Европейския съюз (Конвенция 2000), Конвенцията за престъпления в кибернетичното пространство от 2001 г. и Втори допълнителен протокол към нея. Особено място е отделено на Регламент (ЕС) 2023/1543, с който се въвежда специален ред (европейска заповед за предоставяне и запазване на данни) и особеностите на Директива (ЕС) 2023/1544, която има спомагателен характер спрямо Регламент (ЕС) 2023/1543.

Полезно е съпоставянето на възможностите за събиране и използване на трафични данни чрез посочените инструменти по Регламента и Европейската заповед за разследване, която като допълнителна алтернатива следва да гарантира ускорения достъп до електронни доказателства на европейско равнище.

Дисертантът разглежда и сътрудничеството с доставчиците на електронни съобщителни услуги със седалище в САЩ с оглед на значителния пазарен дял в тази област на американски доставчици.

е) В заключението са обобщени резултатите от изследването и са изложени основните изводи.

4. В допълнение на казаните по-напред приносни моменти може да се посочи още, че това изследване, посветено на трафичните данни и тяхната роля при доказването в наказателния процес, е успешен опит да се „запълни“ теоретичната празнота в тази насока и да се дадат удачни предложения за разрешаване на някои сложни практически проблеми. Дисертантът търси теоретично изясняване на същността на трафичните данни и съвместяването на българското законодателство със специфичния поглед на Съда на Европейския съюз и правото на Европейския съюз.

Споделям посочените от докторанта приноси в автореферата.

Дисертационният труд показва по убедителен начин задълбочено познаване от Богдан Млъчков на българската и чужда теория и съдебна практика. Придобитият практически опит като заместник-председател на Работната група по наказателноправни въпроси (COPEN) му е позволил точно да открои основните практически проблеми по разглежданата материя и противоречията в нормотворчеството и правоприлагането, като в изследването е направен сполучлив опит за даване на решение на някои от тях. Това прави дисертацията полезна и за практикуващите юристи, поради което препоръчвам и нейното издаване като монография.

Работата е четивна, правилно структурирана и това я прави лесна за ползване. Използваните таблици и диаграми улесняват и онагледяват изводите и тенденциите в развитието на разглежданите проблеми. Поддържаните становища са обосновани и изразяват авторовата позиция. Полемиката е коректна и научно издържана, като дисертантът убедително защитава застъпените становища и аргументирано, с необходимия академизъм

критикува определени тези в научната литература и съдебната практика. Коректно са цитирани библиографските източници – изчерпателно са посочени публикациите на други автори по темата на дисертацията и реално са използвани цитираните публикации за аргументиране на изложените тези и становища.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на изложеното считам, че представеният дисертационен труд на тема „Доказване чрез трафични данни в българския наказателен процес“ отговаря на всички изисквания, посочени в чл. 6, ал. 3 на Закона за развитие на академичния състав в Република България, поради което на основание чл. 10, ал. 1 от същия закон давам положително заключение и убедено предлагам на почитаемото научно жури да вземе решение за присъждането на Богдан Радославов Млъчков на образователната и научна степен „доктор“.

София
23.04.2026 г.

Изготвил становището:
проф. дюн Георги Митов

OPINION

by Prof. Dr. of Law Sciences Georgi Ivanov Mitov, Sofia University "St. Kliment Ohridski", Faculty of Law, Department of Criminal Law Sciences

for the dissertation by Bogdan Radoslavov Mlachkov, Ph.D. student in independent form of study at the Criminal Law Department of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences

on "Proof through traffic data in Bulgarian criminal proceedings"

for the award of the doctorate degree

in the field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences
Professional field: 3.6. Right
Scientific specialty: Criminal procedural law

Dear members of the scientific jury,

By Order № RD-09-47 of 01.04.2026 of the Director of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, I have been appointed as a member of the scientific jury.

At its first meeting, I have been asked to prepare an opinion on the dissertation.

I. PRESENTATION OF THE CANDIDATE AND DOCTORAL DATA

1. Bogdan Radoslavov Mlachkov graduated in 2013 from the Faculty of Law of the Sofia University "St. Kliment Ohridski' and obtained the Master's degree in law.

Since October 2014, he is an expert in the Directorate for International Legal Cooperation and European Affairs, Department for Cooperation in Criminal Matters at the Ministry of Justice.

Between March 2017 and September 2018, he was seconded to the Permanent Representation of the Republic of Bulgaria to the European Union in connection with the holding of the Bulgarian Presidency of the Council of the European Union in his capacity as attaché in criminal law matters.

2. By Order № RD-09-44 of 26 June 2024 of the Director of the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, Bogdan Mlachkov has been enrolled as a doctoral student, an independent form of training. By Order № RD-09-46 of 01.04.2026 of the Director of the Institute for State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, he has been deducted with the right of defense.

The dissertation has been discussed and directed for public hearing in the Criminal Science Section on 19 March 2026.

It can be inferred from the attached materials that all requirements regarding the course of the procedure and the preparation of the dissertation are met and there are no violations.

The autoreferate is written according to the requirements and correctly represents the work of the dissertator.

3. Bogdan Mlachkov has four publications on the topic of the dissertation, according to the presented reference:

The retention of traffic data in the Republic of Bulgaria. Published on the ‘Challenging the Law website;

The collection of traffic data in the Republic of Bulgaria. Published on the website https://news.lex.bg;

The nature of traffic data and its importance as evidence in criminal proceedings. Report of the Scientific Conference "Knowledge, Science, Innovation, Technology" – 28 March 2025, published in the Conference Compendium and

Direct cooperation with private entities – (r)evolution in the cross-border collection of e-evidence. Report of the ‘Knowledge, Science, Innovation, Technology’ scientific conference, 12 December 2025, published in the Conference Compendium.

II. DISTRIBUTION WORK CHARACTERISTICS, SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC APPLICATIONS

1. The chosen topic of the dissertation is relevant due to the lack of a comprehensive study of the use of traffic data in the evidence in the criminal proceedings, as well as the inconsistent and variable normative regulation at European and national level. The few fragmented scientific studies so far on this issue give the work novelty and complexity. This is a stand-alone contribution and will contribute to filling this gap in our legal literature. The conclusions and suggestions made will also help resolve some complex practical problems related to disputes and ambiguities in enforcement. This also gives the study practical significance.

2. The submitted work has a volume of 209 pages, including content and bibliography. The bibliographical reference contains 84 publications in Cyrillic and Latin. The number of footnotes is 484.

3. The dissertation is structured in an introduction, four chapters, a conclusion and a bibliography. The presentation is classic – in each chapter there are separate points, which are divided into sub-items. In terms of content, the work is correct and logically ordered, with the individual parts being proportionate and the issues addressed being consistently set out.

a) In the introduction, the author argues the topicality of the topic and the lack of development of these problems in the Bulgarian criminal procedural theory.

The subject, purpose, tasks and methods of scientific research and a multiple description of the individual parts of the dissertation are specified.

(b) In Chapter One, the dissertator defines 'traffic data' and seeks their place in the classifications of evidence established in the scientific literature by examining them through the prism of 'electronic evidence'. Makes a proposal to separate e-evidence as a separate category due to its specific nature.

The author shall classify the traffic data by comparing it with a categorisation of the data according to Regulation (EU) 2023/1543. The examination of individual types of traffic data is not an end in itself, but facilitates the understanding of the nature and specificities of this type of evidence in criminal proceedings.

Of great cognitive importance is the chronological monitoring of European regulation (Directives 2002/58/EC and 2006/24/EC) for the retention of data for the purposes of criminal proceedings in the Member States of the European Union, as well as the analysis of the judgment of the Court of Justice of the European Union (CJEU) in joined cases C-293/12 and C-594/12 ("Digital rights"), which declared the latter Directive invalid. An interesting point of view is the presentation of the 'consequences' of this decision on the legal regulation of the institution in individual countries, including in Bulgarian legislation (Criminal Procedure Code (CPC) and the Electronic Communications Act (ECA)).

c) The second chapter is devoted to the European regulation on the retention of traffic data, the main points in this regard being drawn from the case law of the Court of Justice of the European Union. This part is extremely analytical and reveals the evolution of the case law of the Court of Justice and the trends in the legal framework of the institution.

The dissertation examines in detail the 2014 Digital Rights judgment, which declared Directive 2006/24/EC invalid, and the Tele2/Watson judgment. The critical approach to monitoring the evolution of the Court's opinions (particularly in the second judgment) can be distinguished as an independent contribution and demonstrates the author's in-depth knowledge of the matter in question, which has also been greatly helped by the case-law of the European institutions.

The analysis of the Tele2/Watson judgment, in which the Court developed the so-called concept of 'targeted retention of data', is useful for theory and practice. Critical remarks on it are valuable in view of the possibility of "loss" of data useful for the investigation, in view of the restrictions on the service provider related to guaranteeing the fundamental rights and freedoms of citizens.

It also follows the subsequent case law of the Court of Justice in Joined Cases C-511/18, C-512/18 and C-520/18 of 2020, which continues and builds on previous practice relating to the retention of traffic data.

In the last part of the chapter, the author seeks a projection of the European case law of the Court with a view to possible follow-up actions to amend, supplement and refine the European and Bulgarian legislation.

d) The third chapter deals with the retention and collection of traffic data in the Republic of Bulgaria.

Initially, the author considered the use of traffic data as evidence in criminal proceedings, both in so-called 'genuine' computer crimes (Chapter 9a of the Criminal Code) and in the investigation of other criminal offences. It is rightly pointed out that traffic data rarely serve as the only evidence – their role is a pathway

for disclosing other evidence in view of the growing role of communications in cyberspace.

Useful in this part, and this can be mentioned as an independent contribution, is the detailed follow-up of the changes in the legal framework in the Republic of Bulgaria for the retention of traffic data since 2008 – the first attempt to transpose into Bulgarian law the provisions of Directive 2006/24/EC by Ordinance № 40 of 7 January 2008 on the categories of data and the order in which they are stored and provided by undertakings providing public electronic communications networks and/or services for the purposes of national security and for the detection of criminal offences, the decision of the Supreme Administrative Court challenging it, the amendments in 2009 to Article 251 of the Electronic Communications Act and their declaration as unconstitutional by Decision № 2 of the Constitutional Court of March 2015.

The framework for the collection of traffic data for the purpose of the detection, investigation and prosecution of criminal offences in the CPC (Article 159a) and the provisions of the ECA are examined in detail. It is appropriate to make the de *lege ferenda* proposal uniform in the two laws.

Useful for theory and practice is the distinction between seizures under Articles 159 and 159a of the CPC and searches and seizures under Articles 161 to 163 of the CPC, as well as the possibility of collecting traffic data under the Special Intelligence Means Act (SIMA). Here too, the proposal *de lege ferenda* to unify the rules under the two laws – the ECA and the SIMA – is appropriate.

Chapter 4 focuses on the collection of traffic data in cross-border cases. This chapter of the dissertation shows indisputably the breadth and complexity in the study of the problem and its manifestations as an instrument of international legal cooperation in criminal matters.

The author traces the international acts in the field of cooperation in criminal matters to which the Republic of Bulgaria is a party, as well as in European Union law concerning access to traffic data for the purposes of criminal proceedings.

Consideration is given to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union (Convention 2000), the 2001 Convention on Cybercrime and its Second Additional Protocol. A particular place is given to Regulation (EU) 2023/1543, which introduces a specific order (European Production and Retention Order) and the specificities of Directive (EU) 2023/1544, which is ancillary to Regulation (EU) 2023/1543.

It is useful to compare the possibilities of collecting and using traffic data through these instruments under the Regulation and the European Investigation Order, which should, as an additional alternative, ensure accelerated access to e-evidence at European level.

The dissertator also examines cooperation with US-based electronic communications providers in view of the significant market share of US providers in this area.

f) The conclusion summarizes the results of the study and sets out the main conclusions.

4. In addition to the points of contribution mentioned above, it can also be pointed out that this study, devoted to traffic data and their role in evidence in criminal proceedings, is a successful attempt to 'fill' the theoretical gap in this regard and to provide appropriate proposals for solving some complex practical problems. The dissertator seeks theoretical clarification of the nature of traffic data and the reconciliation of Bulgarian legislation with the specific view of the Court of Justice of the European Union and European Union law.

I share the contributions mentioned by the doctoral student in the autoreferate.

The dissertation demonstrates in a convincing way Bogdan Mlachkov's in-depth knowledge of Bulgarian and foreign theory and jurisprudence. The practical experience gained as Vice-Chair of the Working Party on Criminal Matters (COPEN) allowed him to accurately identify the main practical problems on the subject and the contradictions in lawmaking and law enforcement, and the study made a successful attempt to resolve some of them. This makes the dissertation

useful for legal practitioners as well, which is why I recommend issuing it as a monograph.

The work is readable, properly structured and this makes it easy to use. The tables and charts used facilitate and illustrate the conclusions and trends in the development of the issues under consideration. The supported opinions are justified and express the author's position. The controversy is correct and scientifically sound, with the dissertation convincingly defending the opinions expressed and justified, with the necessary academicism criticizing certain those in the scientific literature and jurisprudence. Bibliographical sources are quoted correctly – the publications of other authors on the theme of the dissertation are listed exhaustively and the cited publications are actually used to justify the theses and opinions presented.

III. CONCLUSION

On the basis of the foregoing, I consider that the dissertation on the subject of ‘Proof through traffic data in Bulgarian criminal proceedings’ meets all the requirements set out in Article 6(3) of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, which is why, on the basis of Article 10(1) of the same law, I give a positive conclusion and strongly suggest that the honorable scientific jury decide on the award of Bogdan Radoslavov Mlachkov to the educational and scientific degree of doctor.

Sofia
23.04.2026

Drafted the opinion:
Prof. Dr. of Law Sciences Georgi Mitov